

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi**

Łódź, dnia sierpnia 2010 r.

**Jego Magnificencja
prof. dr hab. Włodzimierz NYKIEL
Rektor Uniwersytetu Łódzkiego**

LLO-4101-05-01/2010
P/10/071

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi skontrolowała Uniwersytet Łódzki, zwany dalej „Uniwersytetem”, lub „Uczelnią” w zakresie wykorzystanie środków publicznych w latach 2008-2010 (I kwartał).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 12 lipca 2010 r. Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Rektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W latach 2008-2009 Uniwersytet Łódzki prowadził zajęcia dydaktyczne w 12 Wydziałach oraz w Filii w Tomaszowie Mazowieckim. W okresie tym kształciło się na 47 kierunkach odpowiednio 42.489 i 43.493 studentów. Udział studentów studiów stacjonarnych w ogólnej liczbie studentów kształtował się od 53,7% do 57%, co było zgodne z art. 163 ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym („psw”)².

Otrzymane w latach 2008-2009 z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego („MNiSW”) dotacje, z przeznaczeniem na działalność dydaktyczną i badawczą, w łącznej kwocie odpowiednio: 222.293 tys. zł i 248.017 tys. zł, Uniwersytet wykorzystał w 100%.

¹ Dz.U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. Nr 164, poz. 1365 ze zm.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykorzystanie przez Uniwersytet środków publicznych w okresie objętym kontrolą, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, polegających na: niedokonywaniu w 2008 roku korekt planów rzeczowo-finansowych, nieterminowym przekazywaniu tych planów do MNiSW, wynajmowaniu niektórych pomieszczeń bez uzyskania zgody ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa oraz zatwierdzaniu SIWZ przez osobę do tego nieuprawnioną.

1. W latach 2008 i 2009 liczba absolwentów Uniwersytetu wyniosła odpowiednio: 7.242 i 7.674. W roku 2008 tytuły doktora i doktora habilitowanego uzyskało 70 i 25 osób, a w roku następnym – 68 i 30 osób. W badanym okresie 23 pracowników Uczelni otrzymało tytuł profesora.
2. Przychody Uczelni w 2009 r. wyniosły ogółem 353.236.550,26 zł i były o 8,3% wyższe w stosunku do roku poprzedniego (326.049.944,93 zł). Dotacja budżetowa na działalność dydaktyczną wyniosła w 2008 r. – 193.080.100 zł, a w 2009 r. 211.412.900 zł i stanowiła odpowiednio: 59,2% i 59,9% przychodów.

Koszty poniesione przez Uniwersytet w roku 2008 wyniosły 323.715.635,36 zł, a w roku 2009 - 358.214.366,40 zł. Udział wynagrodzeń z pochodnymi i innymi świadczeniami na rzecz pracowników stanowił 61,8% w 2008 r. i 70,0% w 2009 r.

W roku 2008 Uczelnia osiągnęła zysk netto w kwocie 2.310.181,57 zł, a w roku 2009 stratę netto - 4.977.816,14 zł.

Przyczyną straty, jak to wyjaśnił Pan Rektor, był m.in. wzrost kosztów: eksploatacji nowych budynków Uczelni (a zwłaszcza budynku dydaktycznego Wydziału Prawa i Administracji), usług sprzątanía, monitoringu i ochrony pomieszczeń, a ponadto amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

3. W prowadzonej przez Uczelnię (zgodnie z przyjętymi zasadami polityki rachunkowości) ewidencji księgowo-finansowej nie wyodrębniono przychodów i kosztów kształcenia studentów studiów stacjonarnych i studiów niestacjonarnych, co zdaniem NIK, nie pozwalało jednoznacznie rozliczać otrzymywanych dotacji dydaktycznych i określać jednostkowego kosztu kształcenia studenta na poszczególnych formach kształcenia. Strata finansowa poniesiona za 2009 r. wpłynęła na podjęcie przez władze Uczelni decyzji o wdrożeniu w latach 2010-2012 zintegrowanego systemu informatycznego do zarządzania Uczelnią.

Ponadto władze Uniwersytetu, w celu racjonalnego wykorzystania środków przez poszczególne jednostki organizacyjne, dokonały z dniem 1 stycznia 2010 r. zmiany Uczelnianych zasad gospodarki finansowej (uchwała Senatu nr 140).

Przyjęty przez Senat UŁ plan rzeczowo-finansowy na 2008 r. Uczelnia przekazała do MNiSW po 64 dniach po jego uchwaleniu, a plan na 2009 r. - po 28 dniach co było niezgodne z art. 100 ust. 3 psw, według którego plany należy przekazywać w terminie 14 dni od ich uchwalenia.

W 2008 r. Uczelnia dokonywała wydatków bez uprzednich korekt planu rzeczowo-finansowego, pomimo osiągania przychodów wyższych, niż ujęte w planie finansowym. Zgodnie z art. 100 ust. 2 psw, uczelnia publiczna prowadzi samodzielną gospodarkę finansową na podstawie planu rzeczowo-finansowego, zgodnie z przepisami o finansach publicznych i o rachunkowości. Natomiast obowiązek ponoszenia kosztów na cele i w wysokości ustalonej w planie wynika z art. 35 ust. 1 ww. ustawy. Senat Uczelni dopiero uchwałą nr 66 z 20 kwietnia 2009 r. zatwierdził sprawozdanie z wykonania planu rzeczowo-finansowego za 2008 rok, w którym dokonano również korekty tego planu, osiągając tym samym zgodność poniesionych kosztów z planowanymi.

4. Uniwersytet - zgodnie z § 10 rozporządzenia MNiSW z dnia 16 października 2007 r. w sprawie kryteriów i trybu przyznawania oraz rozliczania środków finansowych na inwestycje służące potrzebom badań naukowych lub prac rozwojowych³, w terminie do 60 dni od dnia zakończenia inwestycji aparaturowych, dokonywał rozliczenia przyznanych dotacji (ogółem 1.177.870 zł) wraz z odsetkami, w formie raportów końcowych. Omawiane dotacje wykorzystane zostały zgodnie z ich przeznaczeniem.
5. Według stanu na 30 czerwca 2010 r., z wykorzystywanych przez Uniwersytet na cele dydaktyczne i badawcze 90 działek o powierzchni ogółem 45,6818ha - 6 działek o powierzchni 1,3768 ha nie posiadało (mimo podejmowanych przez Uczelnię działań) uregulowanego stanu prawnego. Złożone w 2010 r. przez Władze Uczelni do Prezydenta Miasta Łodzi wnioski o nieodpłatne oddanie nieruchomości oraz o dokonanie darowizny na rzecz UŁ, nie zostały do dnia zakończenia kontroli zrealizowane. Ponadto Uczelnia prowadzi prace nad ustaleniem aktualnych właścicieli 4 użytkowanych działek.
6. W badanym okresie, Uczelnia wynajmowała bez posiadania - wymaganej art. 5a ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o zasadach wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa⁴ - zgody Ministra: Stołówkę Studencką w Łodzi przy ul. POW 3/5 (o pow. 444,76m² i wartości 710 tys. zł) w okresie od 1 września 2008 r. do 31 grudnia 2008 r., Restaurację (CSK) w Łodzi przy ul. Kopcińskiego 16/18 (o pow. 635,83 m² i wartości 1.180 tys. zł) w okresie od 1 września 2008 r. do 31 grudnia 2008 r., Stołówkę

³ Dz. U. Nr 201, poz. 1453

⁴ Dz. U. Nr 106, poz. 493, ze zm.

Studencką w Łodzi przy ul. Lumumby 14, (o pow. 878 m² i wartości 790 tys. zł) w okresie od 1 stycznia 2008 r. do 31 grudnia 2008 r., bufet (w budynku Wydziału Prawa i Administracji) w Łodzi przy ul. Kopcińskiego 8/12 (o pow. 77,79 m² i wartości 489 tys. zł) w okresie od 24 lutego 2009 r. do 31 grudnia 2009 r. Wartość powyższych lokali ustalona została przez rzeczoznawców, a umowy podpisane zostały na czas określony do chwili uzyskania zgody Ministra.

Ponadto w latach 2008-2010 (I kwartał) Uczelnia wynajmowała pomieszczenia zlokalizowane na terenie Łodzi o powierzchni ponad 100 m² bez określenia ich wartości rynkowej i bez występowania o zgodę na ich wynajęcie do Ministra. Były to: bufet o pow. 106 m² w Wydziale Filologicznym przy ul. Kościuszki 65, lokal użytkowy (przychodnia) o pow. 165,33 m², w XIII Domu Studenckim przy ul. Rodziny Fibaków 13, lokal użytkowy (administracja przychodni) o pow. 189,05 m² przy ul. Gdańskiej 75, bufet o pow. 124 m² w Pałacu Biedermanna przy ul. Franciszkańskiej 1/5.

7. Kontrola 6 postępowań o udzielenie zamówień publicznych (na kwotę ogółem 6.619,3 tys. zł), we wszystkich przypadkach wykazała naruszenie art. 18 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁵, polegające na braku zatwierdzania SIWZ przez kierownika zamawiającego (dokument ten zatwierdzał Przewodniczący Komisji Przetargowej).
8. W latach 2008-2009 władze Uczelni dokonywały uzgodnień planów funduszu pomocy materialnej dla studentów i doktorantów z organizacjami samorządu studenckiego i samorządu doktorantów, do czego zobowiązane były art. 174 ust. 2 psw.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o podjęcie działań zmierzających do:

- wyodrębnienia w ewidencji finansowo-księgowej przychodów i kosztów dla poszczególnych form kształcenia studentów,
- niezwłocznego przekazywania przyjętych przez Senat planów rzeczowo-finansowych do MNiSW,
- dokonywania bez zbędnej zwłoki korekt planu rzeczowo-finansowego, wynikających z decyzji MNiSW,
- każdorazowego określania wartości przewidzianych do wynajmu pomieszczeń Uczelni,

⁵ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759

- wynajmowania pomieszczeń o wartości rynkowej przekraczającej równowartość w złotych kwoty 50 tys. euro, wyłącznie po uzyskaniu zgody Ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa,
- zatwierdzania SWIZ przez kierownika zamawiającego, lub osobę przez niego upoważnioną,
- uregulowania stanu prawnego nieruchomości położonych w Łodzi przy ul. ul. Banacha, Jaracza, Kopcińskiego i Narutowicza o łącznej powierzchni 1,3768 ha;

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Rektora – w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego – informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Rektorowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Łodzi, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.